

PJESNICI

Drugi dan Festivala je prošao uz budnu pratnju sunca.

Kaže jedan: „Neka sunca, lakše je pronaći metar hlada nego iscijepati metar drva.“

Pametno zbori.

Sakrivamo se od sunca, a ja se samo bojim da se zbog toga sunce ne rasrdi.

Negdje pred predstavu Teatra FEDRA „Društvo mrtvih pjesnika“, rijeka ljudi se slivala u KSC.

To je ta naša publika kojoj ni ove vrućine ne mogu stati na put jer oni vole pozorište, vole ovaj Festival i vole svoju FEDRU.

Pred prepunom salom, ansambl FEDRE nas je uveo u neku sasvim drugu dimenziju.

Zajednička igra učenika i njihovih profesora je u jednom trenutku djelovala magično.

Gluma, ples, svirka, pjesma, smijeh, tuga...

Vidio sam da su se istinski igrali na sceni.

Jedan od aktera predstave je rekao da je tek na poklonu vidio mnogobrojnu publiku.

Poslije predstave smo gledali finalnu utakmicu Evropskog prvenstva na velikom platnu.

Hvala direktoru i zaposlenicima KSC-a koji su mislili na sve (Španija – Engleska 2:1).

Večeras igraju naši prijatelji iz Hrvatskog kazališta Travnik.

Predstava „Familyr“.

Mislim da ovo „r“ označava da su već na ovom Festivalu igrali ovu predstavu, vjerovatno sa drugom postavom.

Gledao sam je tada i siguran sam da će naša divna publika uživati.

A, mi idemo dalje!

SA PREDSTAVE

“MJESEČEVA ŠUMA”

KS MALE STVARI TREBINJE

SA IZLOŽBE

“PRESS CLIPPING FEDRA”

AZAM MANDŽIĆ

SA PREDSTAVE

“DRUŠTVO MRTVIH PJESNIKA”

TEATAR FEDRA BUGOJNO

SA OKRUGLOG STOLA “DRUŠTVO MRTVIH PJESNIKA”

Mirza Skenderagić, moderator Okruglog stola, je pozdravio sve prisutne i čestitao na energičnoj izvedbi. Razgovor je otvorio pitanjem kako se krenulo u proces, da li je film „Društvo mrtvih pjesnika“ polazna tačka i kako je došlo do kombinacije sa filmom „Kosa“.

Senada Milanović, režiserka predstave, kaže da je glavni motiv predstave bio da se progovori o obrazovnom sistemu, a ko može bolje o tome pričati nego profesori i učenici – to je prvi cilj, a film progovara o tome, tako da je bio polazna osnova da mi progovorimo o našim problemima. Dotakli smo se nekih od problema, a da se pričalo o svim anomalijama obrazovnog sistema predstava bi trajala dvadeset dva sata. Već tri godine razmišlja o adaptaciji ovog teksta tražeći generaciju učenika koji bi mogli zadovoljiti sva očekivanja. Kada je riječ o kombinaciji sa „Kosom“ namjerno je kombinovana jer se danas previše „zvecka oružjem“, a „Kosa“ je bila idealna. Željela je da istakne da su profesori igrali uloge profesora, a učenici uloge učenika i na taj način pokazali primjer odlične saradnje.

Mirza Skenderagić je primijetio da se neki postupci izvedeni u ovoj predstavi nisu mogli pojaviti u profesionalnom teatru jer početak ne naslućuje kraj vezano za mjuzikl na kraju. Pitao je režiserku da li je razmišljala da napravi mjuzikl jer ova predstava ima takve elemente. Senada Milanović je odgovorila da nije razmišljala o tome jer ne zna raditi mjuzikl i da je za konsultacije za songove pozvala kolegicu iz muzičke škole. Dodala je da su učenici sami pisali i komponovali prvu i posljednju pjesmu i da možda djeluje da predstava ima dva kraja, ali to je svjesno urađeno kako bi imali priliku da kažu šta su htjeli.

Jelena Kordić Kuret, članica Stručnog žirija, je jedva čekala predstavu kad je čula da se radi po motivima filma jer je tema izuzetno važna za mlade ljude, potiče se kreativnost, kritičko mišljenje, razmišljanje i sve se to jasno vidjelo u predstavi. Jasno joj je bilo da je predstava osavremenjena, ali joj je malo odskakalo to što djeca recitiraju Tina Ujevića, Šantića, Miku Antića, a ne neku savremeniju poeziju što bi ona sugerirala. Dodala je da profesor Suad podsjeća na Darka Rundeka iz najboljih godina. Na kraju je čestitala cijeloj ekipi i pohvalila saradnju profesora i učenika.

Senada Milanović je odgovorila Jeleni da su djeca sama birala poeziju s obzirom na to da se u njihovoj školi svake godine obilježava Svjetski dan poezije, ali i da časovi književnosti počinju poezijom koju učenici samostalno biraju pa su se oni oslonuli na već njima poznate stihove. Dotakli su se i jednog od važnijih pitanja u našem kantonu, a to su dvije škole pod jednim krovom.

Armin Omerović, član Stručnog žirija, je čestitao Senadi Milanović na dugogodišnjem trudu i angažmanu koji ulaže u okupljanje mladih ljudi oko teatra. U predstavi su se moglo pročitati sve što su htjeli da kažu i pokažu. Ohrabrio je djecu da rade formu mjuzikla jer su spremni da se okušaju u tom žanru. Posebno je pohvalio masovne scene i energiju koja zrači iz njih. Jako ga se dojmio ideal o kojem su progovorili. Za kraj je dao jednu sugestiju da rade na dikciji i igranju unutar svjetla.

Sladana Zrnić, članica Stručnog žirija, je istaknula da jako voli „Kosu“ i ovakve predstave koje su aktuelne i angažirane. Šokirana je činjenicom da postoje dvije škole pod jednim krovom. Svidjela joj se spona filma i mjuzikla. Pohvalila je iscenaciju, gdje ko sjedi, ko se ističe, itd. Glumcima je sugerisala da moraju biti glasnjiji jer se publika ne može napinjati kako bi ih čula, ali i da moraju ostati disciplinovani u svim narednim igranjima, poštovati starije kolege i između sebe graditi poštovanje. Također, smatra da je poslije Gaudeamusa bilo nepotrebno naglasiti da se radnja vraća godinu dana ranije jer je to bilo jasno.

Mirza Skenderagić se kratko osvrnuo rekavši da su glumci zadržavanjem vlastitih imena unijeli i dobar dio ličnog u sam lik, a onda zamolio profesore da kažu nešto o tome kako je bilo preuzeti druge uloge koje odskaču od njihovog karaktera.

Ermina Musić, glumica u predstavi, kaže da je bilo jako teško u početku da dozvoli učenicima kojima predaje da se približe privatno bojeći se da će izgubiti autoritet, ali je kroz sam proces shvatila da je, na neki način, podlegla stereotipima. Za lik koji je igrala glavna vodilja je bila nekomunikacija sa učenicima. Posebno se zahvalila Senadi Milanović što joj je dala priliku da uči od nje i profesionalno i privatno i na taj način je izgradila svoj karakter.

Skenderagić je pitao Suada Velagića, glumca u predstavi, da li ga je inspirisala uloga Robbija Williamsa kad je riječ o njegovom liku.

Suad Velagić ističe kako namjerno nije ponovo gledao film kako bi izbjegao potencijalno kopiranje. Zamislio je ovaj lik kao otkaćenog profesora koji pravi pozorište od svakog časa, čak i poezija koju recitira dramatiizuje, a sve da bi djeca bila opuštana na njegovim časovima.

Mirza Skenderagić je zamolio da neko od učenika kaže nešto više o vezi ličnog i pozorišnog, odnosno predstave kao i to da li ih ta veza tjera na razmišljanje o životu.

Arijan Duradbegović, glumac u predstavi, se osvrnuo na problem dvije škole pod istim krovom dodajući da su u društvu i školi prisutne mnogo gore podjele od onih koje prikazuju Ines i Faris u samoj predstavi. Smatra da su dovoljno osviješteni da progovaraju o tim stvarima, ali da ipak postoje granice do kojih oni kao učenici mogu rješavati probleme. Toliko se srodio s likom da mu je bilo teško izaći iz uloge.

Željko Milošević je podijelio svoj lični utisak da je ova predstava samo kruna dugogodišnjeg rada sa djecom na promoviranju umjetnosti. Od ideje o minijaturama koje su prerasle u festival, kao i kratki film. U ovom gradu se dešava ekces u Bosni i Hercegovini i uprkos sistemu i svemu što se dešava, oni opstaju. Nikad nije imao priliku na jednom festivalu vidjeti ovakav odnos profesora i učenika što ga fascinira. Volio bi da se ova priča ispriča, ne samo u svakoj općini, nego u svakoj mjesnoj zajednici. Složio se sa mnogim konstatacijama Stručnog žirija, ali da dvije škole pod istim krovom nije jedini problem prikazan u ovoj predstavi. Bez obzira na sve, on ističe vrijednost zajedništva profesora i učenika.

Adin Kurbegović, član Žirija publike, je primijetio da mnogi njegovi prijatelji imaju upravo taj pritisak od roditelja u izborima zanimanja. Posebno mu je drago da se dotakla i ta tema.

Altijana Čemer, glumica u predstavi, dodaje da je kao profesor imala sličnu temu u projektu sa učenicima i da je iznenadilo da roditelji uopće ne vide problem u sebi, nego u školi i sistemu kao i to da pritisak na djecu rade iz uvjerenja da oni najbolje znaju šta je dobro za njih.

Ajla Sušić, glumica u predstavi, je rekla da joj je bilo jako teško ući u uloge stroge majke jer smatra da se to kosi sa njenim karakterom. Učenici su pod velikim pritiskom ocjena, očekivanja i socijalnih mreža koje im prikazuju neki nerealni svijet sa velikim očekivanjima i da je upravo zbog toga škola jedino mjesto gdje se zaista socijalizuju, druže sa svojim vršnjacima što je, s druge strane, realan svijet. Škola je mjesto gdje djeci treba biti lijepo i gdje trebaju biti sretni, a na profesorima je da im to, svako po svojim mogućnostima, obezbijedi.

Emina Duradbegović kao bivša učenica se zahvalila profesorici Senadi Milanović jer daje mogućnost djeci da pokažu svoje talente. Također se zahvalila i Nedžadu Milanoviću, direktoru škole, jer je uvijek davao podršku u svim projektima. Velika joj je čast što je izašla iz ove škole koja se ističe u moru drugih škola.

Minela Ugarak, članica Žirija publike, čestitala je svima na igri. Složila se sa prethodnim mišljenjima kolega i pohvalila učenike za prirodnost jer su upravo takvi u školi.

Edo Korjenić se našalio da je Brecht rekao da je škola ipak zatvor i za profesore i za učenike, a Željko Milošević je odgovorio da je Viktor Frankl rekao da je terapija smislom najvažnija i da je Senada Milanović bugojanski Frankl.

IZ UGLA KRITIKE

„Društvo mrtvih pjesnika“ Teatar Fedra Bugojno

Piše: Mirza Skenderagić

Nakon što je prvu noć 52. izdanja FEDRE, publiku oduševio izuzetno hrabar odabir teksta, popraćen slobodnijim rediteljskim konceptom, šta onda reći za izvedbu predstave „Društvo mrtvih pjesnika“ koja je nastala u produkciji Teatra FEDRA Bugojno, a kao adaptacija istoimenog filma reditelja Petera Weira i scenariste Toma Schulmana, koju, uz režiju i dramaturgiju potpisuje Senada Milanović. Sa sigurnošću se može reći da ovaj izbor rediteljice nije samo hrabar, već da gotovo graniči sa ludošću koja će postati veća kada se filmu, kao drugi predložak doda i mjuzikl „Kosa“, i to sa prevedenom centralnom muzičkom temom, „Daj nam sunca“. Pravim malim čudom se može nazvati dramaturški spoj ova dva kulturna djela, s obzirom da se u drugom dijelu „Kosa“ „pojavljuje“ kao da je to prirodan nastavak priče o profesoru engleskog jezika Johnu Keatingu (Robin Williams) koji svoje učenike inspiriše poezijom. Također, ne treba zaboraviti i sasvim uspješnu društvenu prilagodbu i zamjenu Vermona, Bosnom i Hercegovinom, u kojoj umjesto aristokratskih Akademija, učenike ugnjetavaju tzv. „dvije škole pod jednim krovom“. Ipak, ništa od ovoga ne bi bilo moguće realizovati da nije bilo gotovo neukrotive energije mladog glumačkog i muzičkog ansambla koji je brojao čak do 22. Njihovu безусловnu posvećenost i duboko uvjerenje u ispravnost i uzvišenost onoga što postavljaju na scenu je moguće opravdati jedino unošenjem pojedinačnog, ličnog i kolektivnog iskustva, koje svakodnevno proživljavaju u školskim učionicama i onda kada ostanu sami sa sobom, svojim strahovima, željama i nadama.

Nešto što počne kao film, sa dramaturškim isječkom kraja jednog puta i ceremonijom mature u jednoj od bh. škola, da bi se priča vratila unazad filmskom montažom i glasovnim telopom „godinu dana prije“, nastavi kroz pojavljivanje profesora Suada Velagića i uvođenje poezije u nastavni plan, a završi kao punokrvni razuzdani mjuzikl u kojem se ponište svi likovi i zapjevaju sa publikom „Daj mi sunca“.

Sve tehničke, dramaturške i izvedbene greške, spor razvoj centralnog sižea sa ponavljanjem istih rješenja, napadno gaženje po stereotipima, nasilno adaptiranje klasične poezije u sevdalinku, uporno dizanje „govorničke ruke“ sa svakim monologom, sve ovo će na kraju biti nevažno, ako samo jedan učenik ili učenica iz gledališta prepoznaju sebe u ovoj mladalačkoj energiji, pronađu u sebi veliku želju i pozele da oslobode svoj talenat i kreativnost. Ostaje još žal i pitanje: šta bi bilo da se ovaj ansambl upustio u kreiranje vlastite muzike i tekstova i da se do kraja prepustio formi mjuzikla, ali neka to ostane za njihov naredni iskorak i novu i jaču kreativnu pobunu. Pa ko će zatvoriti „dvije škole pod jednim krovom“, nego sami učenici. Ovdašnji „kapetani“ sigurno neće.

KNJIGA UTISAKA**„Društvo mrtvih pjesnika“****Teatar Fedra Bugojno**

Voli te sestra Lara
 Top
 Ljubav za Adema!!!
 Adem kralj!
 Moj babo, rođak i drugi rođak glume u
 predstavi-Nedim Ugarak
 Svaka čast! Hiljadu emocija! Kapa do poda!
 Arijan najbolji
 Društvo mrtvih pjesnika ❤️
 Sjajni, divni, naši talentovani i uvježbani.
 Definitivno najbolji!
 Rolerkoster emocija i čisti vatromet na
 sceni!
 ❤️
 Jako interesantno!
 Odlično!
 Top!
 Publika je sve rekla-F.A.
 Najbolji!!!
 Senad Milanović za direktora!!!!
 Svaka čast! Poruka sve govori najljepši
 period mog života!
 Arijan za najboljeg glumca!!

Bravo ekipa
 Volimo!!!
 Definitivno najbolji!!!
 Nema dalje!
 Plakala sam!!
 Arijan ❤️
 Arijane upiši akademiju!!!
 Moji najbolji!
 Extra
 Samo nastavite!
 Odlično!
 Nema boljih
 Divni naši Bugojanci!!
 Grmi
 Super
 Derviš najbolji!
 Najbolji!
 O kapetane moj kapetane!
 SENAD MILANOVIĆ ZA
 DIREKTORA!!!!!!
 Volimo vass!!
 Bravo!!!
 SENO ZA DIREKTORAA!!!!!!

RAZGOVOR SA...

SENADA MILANOVIĆ Režiserka predstave “Društvo mrtvih pjesnika”

Iza nas je i druga noć 52. Teatarskog festivala BiH FEDRA i sinoć je publika imala priliku da gleda domaću predstavu Teatra FEDRA Bugojno „Društvo mrtvih pjesnika“ u režiji Senade Milanović. Sala je bila prepuna. Kakvi su prvi utisci?

Znala sam da će sala biti puna jer je predstava domaća, a igraju i profesori, i naši učenici, koji osim prijatelja i roditelja imaju bake, djedove, stričeve, tetke, a bilo je i puno kolega profesora. Utisci – zadovoljna sam. Malo je reći zadovoljna, bila sam ushićena. Može se reći da sam očekivala i ovacije i sve to, a i svi smo kao ekipa generalno zadovoljni.

Moram priznati da su učenici sjajni. Kako je bilo raditi sa njima?

To je moj poziv. Da se ponovo rodim, birala bih nastavnički zanat, a sama produžena ruka tog zanata svakako jeste pozorište.

Dakle, potpisujete režiju, scenografiju, kostimografiju, pa čak i dizajn svjetla. Je li bilo izazovno?

Pa i nije, ne znam. Dugo sam u pozorištu, oko 25 godina, pa sam i navikla. Ne radim baš sve sama, možda je moja ideja, ali imam veliki broj ljudi koji mi pomažu. Neko se mora potpisati, pa sam to ja, čisto jer je moja ideja, ali i ostali učestvuju u procesu i daju ideje. Možda ovo donekle i jeste moj autorski projekat jer ja potpisujem režiju, ali uz pomoć mojih kolega profesora, učenika – sve je to išlo zajedno.

Predstava je nastala po motivima istoimenog filma, ali prebačeno u današnje vrijeme, u današnju školu, o čemu ste željeli govoriti?

O obrazovnom sistemu. O anomalijama obrazovnog sistema. Ja sam dugo u obrazovanju i imam 30 godina radnog staža, pa mislim da imam pravo da pričam o svemu onome što ne valja. A ne valja mnogo toga. Uz dužno poštovanje tih malih, rekla bih, incidenata u nastavničkoj profesiji, jer ima mnogo dobrih nastavnika koji se trude – a prosto ih guši obrazovni sistem, od predškolskog pa čak i do visokog obrazovanja. Saradnik sam i COI „StepbyStep“ i prosto se bavim obrazovanjem u svakom smislu – ne samo u učionici, ali i van nje. Užasno me boli što niko ne vodi računa o tim problemima, i ne prave se reforme obrazovnog sistema, jer ipak je ovo 21. vijek. Ono što je najtragičnije jeste što je obrazovni sistem iz vremena kada je nastao ovaj film, pa do dan danas ostao skoro nepromijenjen, a način života je ubrzan i potpuno drugačiji. Ne učimo djecu da kritički promišljaju i da se snalaze u životu.

Koliko su oni učestvovali u tome? Da li su oni kroz proces govorili šta ih tišti?

Iako je predstava rađena prema filmu, on je više bio kostur, i mi smo ubacivali vlastite probleme, a onda bi kraj, koji je u predstavi donekle i dupli, trebao da bude situacija kada učenici pozdravljaju svog profesora sa „O kapetane, moj kapetane“ (koji je ujedno i ono što bi svaki profesor trebao da bude) ali onda bismo završili kao film. Ja sam, suprotno, dala njima zadatak da oni poruče nama ono što oni žele od nas – i time je nastala završna pjesma, kao njihov produkt (jer su zaista posebna generacija, pišu, pjevaju, plešu, sviraju), kojim oni žele slobodu da uživaju u životu, daleko od pritisaka sredine, roditelja, nastavnika, koji ih užasno guši, a nikada više neće imati tih 17, 18 godina.

Teatar nam i služi da progovorimo o onome što nas tišti. Da li mislite da ova predstava može nešto da promijeni kada je obrazovni sistem u pitanju?

Nisam baš toliki idealista da mislim da teatar može da donese takve radikalne promjene, ali ako se poslije sinoćnje izvedbe bar jedan roditelj zapita gdje griješi, i prestane sa pritiskom na vlastito dijete te osjeti da mu dijete vapi za nečim drugim – mi smo uspjeli. Kroz 3 scene u predstavi s majkom, vidimo kako društvo nameće djetetu da treba da bude obrazovan i završi medicinu, elektrotehniku, programiranje i ništa drugo. Vidimo da postoji mišljenje da ih sve ostalo sprečava u njihovim namjerama jer roditelji znaju šta je najbolje za njihove budućnosti, što ih pod pritiskom, nažalost, na kraju odvodi u tragediju. Ne kažem da su roditelji to namjerno učinili. I ja sam roditelj i mislim da znam šta je najbolje za moje dijete, ali roditeljstvo je teško i uvijek se pitamo od čega će nam djeca živjeti. I ja sam u svojoj dugogodišnjoj praksi imala fantastičnu, talentovanu djecu koji su taj svoj talent nažalost zapostavili da upišu „atraktivne“ fakultete od kojih će moći da žive. Naravno, ovo nije atak na roditelje jer je i mnogo roditelja koji podržavaju svoju djecu, pružaju im sve moguće šanse, osjećajući njihove snove i želje.

Hvala na razgovoru. Nadam se da je bar jedan roditelj ili prosvjetni radnik dotaknut predstavom i da će da promisli o obrazovnom i odgojnom sistemu.

PREDSTAVLJAMO

ARIJAN DURADBEGOVIĆ

Glumac večeri

predstave

“Društvo mrtvih pjesnika”

Zamolili smo Arijana da se predstavi našim čitaocima.

Imam osamnaest godina, pohađam Mješovitu srednju školu „Gimnazija Bugojno“. Trenutno sam član pozorišta Eko Arta i pozorišta FEDRA. Hobi mi je sviranje klasične gitare i bas gitare. Kada je muzika u pitanju volim rok, džez i bluz.

Dobio si nagradu „Glumac večeri“, šta ti ta nagrada predstavlja?

Lijepo je to kada neko prepozna tvoj rad i trud, tako da mi u svakom slučaju ova nagrada puno znači. Mislim da je to nagrada za sve nas koji smo uložili dosta truda u procesu stvaranja predstave.

Šta je to što tebe privlači pozorištu?

Pozorište je umjetnost koja u sebi objedinjuje puno drugih umjetnosti pored glume, kao što su muzika i ples. Tako da me ta činjenica najviše privlači pozorištu, svestran je medij kroz kojega možemo da se u potpunosti izrazimo.

Pozorište me privuklo još dok sam bio u osnovnoj školi, bio sam član dramske sekcije kod Sanele Sijamije. Kasnije se to nastavilo kroz srednju školu. Imao sam jednu kraću pauzu, uglavnom sada sam i u Eko Artu i u Fedri.

FEDSIKON

1. **Ime i prezime:** Ajla Sušić
2. **Mjesto iz kojeg dolazite:** Bugojno
3. **Da ne znate koliko imate godina, šta biste rekli, koliko ste stari?** 25
4. **Koliko godina ste u teatru?** Kao gledalac 40 godina, a kao glumica nekih 2-3 mjeseca.
5. **Da se sreća mjeri novcem, koja vrsta posla bi vas učinila bogatim?**
Gluma ne bi sigurno.
6. **Šta je gore – doživjeti neuspjeh ili nikad ne pokušati?**
Ako ne pokušamo, nećemo doživjeti ništa.
7. **Da možete promijeniti jednu stvar na svijetu, šta bi to bilo?**
Da su ljudi više nasmijani!
8. **Je li se vaš najveći strah ikad ostvario?**
Ne smijem reći koji mi je najveći strah, ali hvala Bogu, nije se ostvario.
9. **Šta biste radije bili – problematični genijalac ili sretna budala?**
Sretna budala 😊
10. **Koje je najvažnije obećanje koje ste sami sebi dali?**
Da ću uvijek biti ljubazna sa svima, jer ljudima fali lijepa riječ.

RAZGOVOR SA...

ARMIN OMEROVIĆ Član stručnog žirija

Član stručnog žirija 52. izdanja Teatarskog festivala FEDRA je bh glumac Armin Omerović. Drago mi je da si ovdje i drago mi je da ćemo u nastavku razgovarati.

Hvala na pozivu i zadovoljstvo je i meni biti ovdje na FEDRI i u Bugojnu, ovaj grad živi ovaj Festival i nekako osjećam svu ovu energiju i zaista, zaista je tako.

Da, energija je stvarno nevjerovatna, ja sam zadnjih par godina tu i stvarno tu posebnu čar ima, to stalno ističem. Ne možemo pričati o selekciji s obzirom da si pogledao samo jednu predstavu, ali osvrnimo se na predstavu iz Trebinja, Kako se tebi čini kako to rade amateri?

Ovo je zaista predstava dostojna otvaranja ovog Festivala, ja sam pohvalio ovaj režijski koncept. Tekst je aktuelan, bavi se malim čovjekom, bavi se snovima, bavi se, zaista, mnogim temama društva u tranziciji. Vrlo je savremen, kao i Šekspir, koji je naš savremenik i Hristo je, zaista, sa svojim tekstovima savremenik. Pohvalio sam ansambl, tu njihovu energiju, zaista amateri, koliko god ih tako nazivali, oni često i profesionalcima pokažu šta je žar, šta je emocija, šta je strast koja je neophodna u glumi, i ovi momci su sinoć to i pokazali. Od kostima, scenografije, rekvizite, boja koje su pokazali da je to zapravo taj Titanik koji nestaje. Ja sam zaista kroz život bio opsjednut Titanikom kao brodom, dakle to je brod, mi često spakujemo kofere i ne znamo šta je u koferima i krenemo, tako su i ti ljudi krenuli na taj Titanik i nisu dočekali svoje snove, svoje želje i na kraju većina ljudi koja je skončala na tom brodu su ljudi koji su imali snove i želje, a spasili su se oni koji su imali novac. Dakle vrlo aktuelan tekst, nevjerovatno koliko su oni, zaista u određenom momentu u predstavi sam čak i rekao - "Pa ovo su profesionalci". Nevjerovatno kako je izgledalo iskreno, realno i profesionalno.

Maloprije smo razgovarali, nije prvi put da gledaš amaterska pozorišta i igranje amatera. Šta bi ti kao profesionalni glumac savjetovao s obzirom da nisu završili akademije?

U Sarajevu postoji amaterska scena od 1997. tipa Rajvose, odigrano je preko 800 predstava i oni traju. Nevjerovatan je taj njihov entuzijizam i želja, jer ipak su to ljudi koji imaju svoje lične poslove i obaveze

i koji odvajaju vrijeme da se bave i režijom i dramaturgijom i kostimima i ulogama naravno. Ti procesi znaju trajati duže, ali na neki način je to, vjerovatno, i bijeg od stvarnosti. Ono što mogu pohvaliti i što se

dešavalo jeste ta njihova čežnja da preispituju današnje vrijeme i da uzimaju kvalitetne tekstove. Nisam pobornik nekih primitivnih tekstova i na neki način, zaista oni mogu tako dobro pogoditi temu i ideju, toliko žara može biti u glumi da i profesionalni glumac sebe preispita koliko si ti zaista posvećen. Mislim da je važno njegovanje amaterske scene u BiH, mislim da je važan ovaj Festival i na neki način da se svi oni zajedno ujedine, pogledaju predstave jedni između drugih, ovdje je nekoliko gradova i smatram da je amaterska scena vrlo važna i da treba da se njeguje.

Evo sada je završen Okrugli stol, pretpostavljam da si bio na okruglim stolovima profesionalnih festivala, da vidim da li se slažeš sa mnom. Ovdje su nekako preiskreni. Ovdje ima kritike. Meni se čini da se na profesionalnim festivalima suzdržavaju da kritikuju, onda, dosta mladih učestvuje u okruglim stolovima, postavljaju pitanja, iznose svoje mišljenje. Nekako mi se čini da su otvoreni. Koji je tvoj stav?

Slažem se. Ovo su sve neki noviteti koje sam ovdje doživio, oduševljavaju me. Ja sam više imao prilike biti na filmskim festivalima i na okruglim stolovima koji se tiču filma i filmske projekcije i na neki način je to tamo sve upakovano, plastificirano, ali ovdje je to dosta otvoreno što mi se sviđa. Kritika je vrlo važna u poslu, posebno u glumi. Ova predstava je imala određene probleme koji se tiču ritma i reditelj je to priznao. I ta želja da oni isprave te stvari je vrlo nevjerovatna. Ono što je najljepše kod svega ovoga je ta njihova iskrenost i prihvatanje kritike. Mislim da bismo, naročito mi u ovom poslu trebali da budemo otvoreniji i iskreniji. Jer ako je nešto dobro, dobro je, a ako nije onda nije.

S obzirom da si jedan od članova žirija, šta ćeš ti gledati pri ocjenjivanju?

Potrudit ću se da gledam sve jer se za svaki segment odvojilo vrijeme i da svaki znak govori nešto. Dakle u ovoj predstavi, ako govorimo o njoj, same cipele, odnosno boja cipela govori nešto, zašto Hudini vadi miša a ne zeca iz šešira su sve određeni znakovi. A zaista ću se prije svega bazirati na kolektivnu igru, na pojedninačnu igru, na glumačku igru, na režiju, na samu dramaturgiju, na na kraju krajeva kostime i scenografiju jer i oni igraju ulogu. Cijenit ću one koji naprave određene iskorake i radujem se da u ovih narednih sedam dana pogledam ostatak predstava.

Da, biće sjajno, osam je predstava u takmičarskom programu. Na kraju ćemo se osvrnuti i na najmlađu publiku. Radiš sa djecom, radio si predstave za djecu. Kada je najbolje vrijeme da se ona najmlađa teatarska publika upozna sa teatrom?

Mislim da je vrijeme da oni njeguju to od nekih predškolskih dana, da se onda u školskoj dobi na neki način privikavaju i gledaju neke ozbiljnije predstave kako bi bile neke formirane ličnosti u kasnijim godinama, kada budu gledali predstave u svojim tridesetima, ali mislim da je važno da učitelj, ili ko već brine, dovodi svoji djecu na predstave. Ja sam imao priliku, sigurno na desetak dječijih predstava da radim, što u Pozorištu Mladih što u CKM-u i zaista, dječija publika je najiskrenija publika, oni vas ne mogu lagati, njihove emocije su najiskrenije. Baš se sada pitam, radim sa Zijahom Sokolovićem na predstavi "Plastika", vrlo je edukativna ali je i sa jako teškim informacijama.

Hvala ti što si sa mnom podijelio svoje iskustvo, što si razgovarao sa mnom i družimo se i narednih sedam dana.

Hvala i tebi i bit će mi zadovoljstvo gledati i ostatak predstava, naravno.

RAZGOVOR SA...

MIRZA IDRIZOVIĆ Direktor Festivala

U toku je 52. izdanje Teatarskog festivala FEDRA u Bugojnu, jednog od najstarijih teatarskih, amaterskih festivala i u nastavku govorim sa direktorom, Mirzom Idrizovićem. Hvala vam što ćemo u narednih nekoliko minuta razgovarati o FEDRI i hvala na FEDRI!

Moje je zadovoljstvo.

Nekoliko dana je iza nas, jeste li zadovoljni posjetom publike?

Nekako ta publika ima neki kontinuitet i zaista Festival je prepoznatljiv po tome da ima dobar posjet, a prije svega sam zadovoljan samim ambijentom, atmosferom na Festivalu, osjeti se da svi uživaju i da se dobro zabavljaju.

Ono što ja stalno ističem su mladi i posvećenost mladih teatru i ovom teatarskom festivalu i to je nekako posebno izraženo ove FEDRE.

Mi smo sebi postavili kao cilj upravo tu afirmaciju, jer bez te afirmacije ovaj Festival bi vjerovatno došao u kolaps ili ne bismo mogli da nastavimo, a za samu afirmaciju zaslužan je naravno i sam Festival, ali evo i naši lokalni teatri kao što je Teatar Fedra i Eko Art, tako da vjerovatno tako da u toj formuli uspjeha leži taj odgovor.

Ove godine u takmičarskom programu je osam predstava, selektor Vahid Duraković je izabrao ovih osam od petnaest prijavljenih ako se ne varam. Evo pogledali smo nekoliko njih, kako se vama čini?

Obzirom da smo i prošle godine za selektora imali našeg Vahida Durakovića, vidjeli smo da se zaista potrudio i da je to kvalitetno odradio. Po prvim predstavama vidimo da je slična situacija i ove godine i siguran sam da ćemo biti zadovoljni repertoarom koji nam je on pripremio kada je

u pitanju takmičarski repertoar, a naravno, imamo i prateći program koji je isto tako vrijedan i kojem moramo dati maksimalno na značaju i siguran sam da će svi moći pronaći nešto za sebe.

Evo, kada ste već spomenuli prateći program, ono što je neizostavan dio jesu okrugli stolovi nakon predstave, imali smo priliku vidjeti i dvije izložbe. Šta to još čini ovogodišnji program?

Fedra je zaista sadržajna. Kao što ste rekli, imamo izložbe, okrugle stolove koji su, rekao bih najspecifičniji dio ovog festivala gdje svi zajedno učimo dosta toga o samom teatru, o umjetnosti, a napravio bih jednu digresiju upravo na mlade jer oni mogu puno naučiti, razmišljati, kritički razmišljati i, znači, razni su benefiti. Pored toga imamo i same radionice, i pripremili smo kvalitetan muzičko-zabavni program, koji će dodatno festival učiniti ugodnijim i zabavnijim.

Ono što ste izostavili jeste program za našu najmlađu teatarsku publiku.

Tako je, naša FEDRICA. Izuzetno bitan dio našeg festivala. Ja se zaista trudim da naša FEDRICA svake godine bude što kvalitetnija, kako bi i naši najmlađi imali prostor i vrijeme za uživanje.

Jako je bitno ono što vi radite, a to jeste da i one najmlađe učite da stiču ljubav prema teatru, tako da to nisam mogla izostaviti.

Dodao bih, za najmlađe poruku posebnu. Bugojno, zaista pored FEDRE ima brojne festivale kao što su Lutkari i Bugojansko proljeće.

I hajde za kraj da spomenemo žiri, zaista jako dobar izbor Stučnog žirija ove godine!

Kod nas festival polazi od Organizacionog odbora. Svo kanalisanje i sve smjernice i zadatke dijelimo na Organizacionom odboru, a nakon odbora tu je i Vijeće koje daje prijedloge za članove žirija.

Ja bih vam se još zahvalila za sve što radite. Hvala vam za svu kulturu koju servirate i nastavite!

Hvala vama na ovom divnom razgovoru i koristim priliku da se zahvalim svim uposlenicima KSC-a koji su cijelu godinu obavezni u samoj pripremi Festivala, a posebno je veliki izazov i sama realizacija Festivala, tako da im tu moram odati veliko priznanje i veliku zahvalnost.

VEČERAS**Mala sala****19,00 sati****Prateći
program****DP Eko Art Bugojno****IZA EKRANA****Tekst: kolektiv****Režija: kolektiv***Igraju:**Ela Jusufbašić (Mama)**Ines Fuka (Kora)**Ajna Krvavac (Lolly 3)**Azra Dželilhodžić (Siri)**Adem Ugarak (Zaf/Vedran)**Selma Huskić (Lolly 1)**Muris Bušatlić (Komedijaš)**Arijan Duradbegović**(On/Omar)**Marija Magdalena**Dilber/Adna Duradbegović**(Cloud)**Jasmina Kurbegović (Lolly 2)**Zara Duvnjak (Beba)**Hanah Hozić (Tea)**Jasmina Velagić (Suzi)***Dramatizacija: kolektiv**
Voditelj procesa: Azra Huskić

O predstavi:

Parodija... ili prosto, priča.

O nama i drangulijama koje su nam nadohvat ruke.

Prsta, tačnije.

Možda i same pomisli?

Kako ekrani i sve što nam je nadohvat dodira utiču na naš svijet?

Je li nam život bolji?

Imamo ekrane, aplikacije, programe, zanimacije, digitalne satove, vještačke šume, vrtove, AI prijatelje i ljubimce...

Je li ostalo još vremena za pravu knjigu, prave, žive prijatelje i pravu šetnju pravom šumom bez... ekRANA

VEČERAS**Dozorišna dvorana
20,30 sati****Takmičarski
program****Hrvatsko kazalište Travnik****FAMILYr****Tekst: Anto Bilić****Režija: Anto Bilić*****Igraju:******Anto Bilić (Otac)******Darko Smodek / Blaženka Matišić (Majka)******Matej Baškarad (Sin Stariji)******Danijela Lovrić / Antonio Bilić (Sin Mlađi)******Renata Ignjić / Valentina Stojak (Kćerkica)***

Dramaturg: Anto Bilić
Scenografija: Family Bilić
Kostimografija: Lidija Bilić
Muzika: Miroslav Matošević
Inspicijent: Ivona Bilić
Plakat/knjižica dizajn: Stanislav Nikolić

Riječ režisera:

Predstava FamilyR donosi dirljivu i suvremenu priču o jednoj obitelji koja se suočava s izazovima današnjeg modernog doba.

Iako naizgled apstarktna i nestvarna, kroz prizmu svakodnevnih situacija kroz koje prolazi, FamilyR istražuje različit utjecaj ovisnosti modernih medija, alkohola i svih drugih današnjih tvorevina ljudskog uma na oblikovanje i dinamiku unutar jedne obitelji i pojedinačan utjecaj na njene članove.

FamilyR duboko zadire u teme suvremenog roditeljstva i odrastanja. Kroz pojedinačne likove i njihove priče jasno ukazuje kako suvremeni svijet sa svojim izumima, tehnologijama i ovisnostima na čelu s medijima mogu postati ili su postali MODERNE VJEŠTICE današnjeg doba koje unošenjem neprimjetnog stresa imaju i te kako primijetan utjecaj na današnju obitelj. Poruka obiteljskog zajedništva u suočavanju s izazovima današnjeg modernog doba istovremeno kroz smijeh i suze će i Vas potaknuti na razmišljanje o vlastitim obiteljima.

FamilyR će vas nasmijati, ali i natjerati na razmišljanje. Prikazujući realne probleme kroz prizmu ljubavi i nade, ona podsjeća na važnost podražavanja i međusobne povezanosti kako bi se odgovorilo svim preprekama.

**Ovu predstavu posvećujemo našoj prvoj glumici i MAJCI KAZALIŠTA :
Roberti Barišić**

koja nas je prerano napustila .

Njezina ljubav prema kazalištu i predanost prema obitelji je inspiracija svima nama.

Velika je čast bilo poznavati je i zajedno s njom živjeti kazališnu bajku.

S toga, predstava FamilyR je putovanje kroz suvremenu obiteljsku bajku.

Mi je živimo na sceni zajedno s našom dragom Robertom.

**2. DAN
FESTIVALA**

BUGOJNO OD 13.07. DO 20.07.2024.

**2. DAN
FESTIVALA**

OBAZIRANJA

FEDRO: Dobra ti ova kahva jutros.

FEDRINICA: Kuham ti je godina. Ho'š reć' da ti nikad nije valjala do sada?

FEDRO: (ljutito) Šta je tebi? Umjesto da kažeš hvala, ti tražiš problem u svemu.

FEDRINICA: Ne tražim, ali nekako si mi to rekao nesigurno.

FEDRO: Ja sam gora budala što sam išta rekao. Trebao sam šutić' pa ti dumaj o tome šta ja mislim.

FEDRINICA: Pa i treb'o si. Napravim pitu, ti šutiš. Kolače, šutiš. Šta god uradim, šutiš.

FEDRO: Ni ti meni nisi nikad rekla da sam dobar u nečemu.

FEDRINICA: Jesam, jesam, samo ti zaboravljaš.

FEDRO: Ti bi trebala opet u školu da se naučiš kako se treba ponašat. Isto si ona ljuta majka iz predstave.

FEDRINICA: Izmišljaš. Ja sam prema našem Fedrau uvijek bila otvorena, a ti si ga čak jednom i istukao.

FEDRO: Nije tačno, nisam ga istuk'o radi škole.

FEDRINICA: Još gore, istuk'o si ga radi kile eksera.

FEDRO: Mor'o sam kad je cijelu kilu eksera zakuc'o u jedan panj, a meni trebali da popravim ogradu.

FEDRINICA: Što nisi otiš'o i kupio nove eksere. Umjesto da pohvališ dijete što ima koordinirane pokrete, što precizno udara čekićem, ti ga namlatiš.

FEDRO: Majke mi mile, ti ćeš mene tim svojim žuganjem natjerati da te otjeram od sebe.

FEDRINICA: Isti si onaj mrski direktor iz predstave što otjera onog finog profesora.

FEDRO: Imam li ja gospođu ijednu pozitivnu osobinu?

FEDRINICA: Nemaš, sav si negativan.

FEDRO: Tako znači (izađe iz sobe i donese panj i eksere). Haj' molim te, zakucaj ove eksere pa da ti pokažem kako se precizno udara čekićem, hajde!

FEDRINICA: Kakav si, mene bi opalio tim čekićem. Nosi to iz kuće.

FEDRO: (iznosi panj iz kuće) Šta je sad, prpa, ha?

FEDRINICA: (sebi u njedra) Bogami ga ovo sunce omanjcalo. Nije od jutros nikako u vinklu.

SELEKTOR: Vahid Duraković

STRUČNI ŽIRI:

Slađana Zrnić
Jelena Kordić Kuret
Armin Omerović

**MODERATOR OKRUGLIH
STOLOVA:** Mirza Skenderagić

ORGANIZACIONI ODBOR:

Hasan Ajkunić
Senada Milanović
Nedžad Milanović
Suad Velagić
Edin Ćatić Bato
Ermina Musić
Antonio Džolan
Vahid Duraković
Tidža Čaušević
Elma Idrizović
Azra Karalić
Haris Haznadarević

ŽIRI PUBLIKE:

Sead Karadža
Edin Korjenić
Senad Jusić Čupo
Vanda Herceg
Minela Ugarak
Adin Kurbegović
Muris Bušatlić
Sanela Kolovrat
Dunja Boburov

DIREKTOR FESTIVALA:

Mirza Idrizović

ORGANIZATOR KULTURNIH

AKTIVNOSTI: Vahid Duraković

PR FESTIVALA: Azra Dževahirić

DIZAJN PLAKATA I NASLOVNICE

KATALOGA: Antonio Džolan

UREDNIK INTERNET STRANICE:

Edin Ćatić Bato

REDAKCIJA BILTENA:

Nedžad Milanović, urednik
Ermina Musić, tehnički urednik
Senada Milanović
Suad Velagić
Mirza Bušatlić
Belma Šabić
Ajla Sušić
Adin Kurbegović
Emina Duradbegović

FOTOGRAF FESTIVALA:

Edin Ćatić Bato

VOLONTERI:

Adem Ugarak	Adna Kurbegović
Aida Sušić	Ajna Krvavac
Amila Hamzić	Amina Alispahić
Amna Duradbegović	Arijan Duradbegović
Azra Halilović	Ela Jusufbašić
Emrah Bušatlić	Ines Fuka
Merima Mešić	Merjem Jusufbašić
Naida Bušatlić	Selma Huskić
Una Ugarak	Dženita Topčić

TEHNIČKA EKIPA:

Senad Imamović Struja
Edin Ćatić Bato
Mahmut Ždralović
Jusuf Hozić Caci – IMA IH JOŠ!

VAŽNI BROJEVI

-POLICIJA 122
-VATROGASCI 123
-HITNA POMOĆ 124
-PORTIRNICA KSC-a 030/509-722
-AUTOBUSNA STANICA 030/251-789
-DIREKTOR FESTIVALA 030/509-720
-UREDNIK BILTENA 061/796-877